

Husitská teologická fakulta Univerzity Karlovy

Státní závěrečná zkouška (bakalářská) Základy společenských věd

Tematické okruhy:

1. **Pojem filosofie, její předmět, disciplíny (ontologie, noetika, etika, logika, estetika, axiologie).**

Studijní literatura:

Anzenbacher, A.: *Úvod do filozofie*. Praha: SPN, 1990

Hoeffding, H. Král, J. *Přehledné dějiny filosofie*. Praha : ČGU, 1946.

Patočka J. *Aristoteles jeho předchůdci a dědicové*. Praha : Oikoymenh 2018.

2. **Charakterizujte hlavní ontologické, gnozeologické a etické pozice presokratiků a klasického období (zejména Parmenidés, sofisté, Platón, Aristotelés, Démokritos).**

Studijní literatura:

Graeser, A.: *Řecká filosofie klasického období*. Praha: Oikoymenh, 2001

Kirk, G. S. – Raven, J. E. – Schofield, M.: *Předsókratovští filosofové*. Praha: Oikoymenh, 2004

Platón: *Faidón, Faidros, Gorgias, Theaitétos, Ústava; Aristotelés: Etika Níkomachova, Fyzika, Metafyzika*

3. **Charakterizujte hlavní ontologické, gnozeologické a etické pozice hellénistické filozofie (zejména kyrénská škola, epikúreismus, stoicismus, akademický skepticismus).**

Studijní literatura:

Diogenés Laertios: *Životy, názory a výroky proslulých filosofů VI, VII a X*

Hadot, P.: *Co je antická filosofie?* Praha: Vyšehrad, 2017

Long, A. A.: *Hellénistická filosofie*. Praha: Oikoymenh, 2003

Epiktétos: *Rukojeť, Rozravy*

Marcus Aurelius: *Hovory k sobě*. Praha : Aulos, 2012.

4. **Postihněte základní rysy myšlení scholastiky na následujících myslitelích: Anselm z Canterbury, Petr Abélard, Avicena a Averroes,**

Tomáš Akvinský. Vysvětlete filosofii sv. Augustina a jeho vliv na Jana Husa. Jan Hus a jeho filosofie.

Studijní literatura:

Floss, P.: *Architekti křesťanského středověkého vědění*. Praha: Vyšehrad, 2004

Heinzmann, R.: *Středověká filosofie*. Olomouc: Nakladatelství Olomouc, 2000

Libera, A. de: *Středověká filosofie: byzantská, islámská, židovská a latinská filosofie*. Praha: Oikoymenh, 2001

Kobusch, A.: *Filosofie vrcholného a pozdního středověku*. Praha: Oikoymenh, 2013

Prameny: Augustin *Vyznání*. Praha, Kalich 2012.

Hus, J. *Knížky o svatokupectví*. Praha : ČAV, 1954.

Hogenová, A. *Jan Hus – pravda – fenomenologie*. UK PedF, 2010:

5. Charakterizujte gnozeologické a ontologické systémy novověku od Descartesa po Wittgensteina.

Studijní literatura:

Röd, W.: *Novověká filosofie I.: od Francise Bacona po Spinozu*, Praha: Oikoymenh, 2001

Röd, W.: *Novověká filosofie II.: od Newtona po Rousseaua*, Praha: Oikoymenh, 2004

Scruton, R.: *Krátké dějiny novověké filosofie: od Descarta k Wittgensteinovi*. Brno: Barrister & Principal, 2005

Sobotka, M. – Znoj, M. – Moural, J.: *Dějiny novověké filosofie od Descarta po Hegela*, Praha: Filosofia, 1994

Prameny:

Descartes, R. *Meditace o první filosofii*. Praha : OIKOYMENH, 2003.

Spinoza, B. *Etika*. Praha : Dybbuk, 2001.

Leibniz, G.W. *Monadologie a jiné práce*. Praha : Svoboda, 1982.

6. Vysvětlete teze a systémy hlavních představitelů německé klasické filosofie (Kant, Fichte, Schelling, Hegel).

Studijní literatura:

Jaeschke, W. – Arndt A.: *Německá klasická filosofie II: Od Fichta po Hegela*. Praha: Oikoymenh, 2015

Röd, W.: *Německá klasická filosofie I.: od Kanta k Schopenhauerovi*. Praha: Oikoymenh, 2015

Scruton, R.: *Krátké dějiny novověké filosofie: od Descarta k Wittgensteinovi*. Brno: Barrister & Principal, 2005

Sobotka, M. – Znoj, M. – Moural, J.: *Dějiny novověké filosofie od Descarta po Hegela*, Praha: Filosofia, 1994

Prameny:

Kant I. *Kritika praktického rozumu*. Praha : Svoboda, 1996.

Hegel, G.W.F. *Malá logika*. Praha : Svoboda, 1992.

7. Charakterizujte novověký empirismus (Locke, Hume, Berkeley).

Studijní literatura:

Röd, W.: *Novověká filosofie II.: od Newtona po Rousseaua*, Praha: Oikoymenh, 2004

Scruton, R.: *Krátké dějiny novověké filosofie: od Descarta k Wittgensteinovi*. Brno: Barrister & Principal, 2005

Sobotka, M. – Znoj, M. – Moural, J.: *Dějiny novověké filosofie od Descarta po Hegela*, Praha: Filosofia, 1994

Prameny:

Hume, D. *Zkoumání o lidském rozumu*. Praha : Svoboda, 1996.

Locke, J. *Dopis o toleranci*. Brno . Atlantis, 2000.

8. Charakterizujte fenomenologii Edmunda Husserla, Heideggera, Jana Patočky.

Studijní literatura:

Hogenová: A.: *Intencionalita a fenomenologie*. Praha: UK Pedagogická fakulta, 2015

Husserl, E.: *Krize evropských věd a transcendentální fenomenologie*. Praha: Academia, 2000

Patočka, J. *Péče o duši I*. Prah : OIKOYMENH, 1996.

Heidegger, M. *Bytí a čas*. Praha : OIKOYMENH, 1992.

9. Charakterizujte pozitivistické a novopozitivistické myšlení.

Studijní literatura:

Anzenbacher, A.: *Úvod do filozofie*. Praha: SPN, 1990

Popper, K. R.: *Logika vědeckého bádání*. Praha: Oikoymenh, 1997

Wittgenstein, L.: *Tractatus logico-philosophicus*. Praha: Oikoymenh, 1993

10. Vysvětlete východiska a znaky postmoderního myšlení.

Studijní literatura:

Nietzsche, F. *Tak pravil Zarathustra*. Praha : Vyšehrad, 2019.

Deleuze, G.: *Nietzsche a filosofie*. Hermann & synové, 2017

Foucault, M.: *Myšlení vnějšku*. Hermann & synové, 2003

Bělohradský, V. *Přirozený svět jako politický problém*. Praha : Čsl. spisovatel, 1991.

Hogenová, A. *Fenomenologie a postmoderna*. Praha : UK PedF, 2010.

V Praze dne 30. 9. 2023